

JA

EN GUIDE FOR
BRUDEPARET

SKRIFTHUSET

Klauff

Hvor dyrebar er din kjærlighet, Gud!
I skyggen av dine vinger søker menneskebarna ly.
De får nyte overfloden i ditt hus,
du lar dem drikke av din gledes bekk.
For hos deg er livets kilde, i ditt lys ser vi lys.

Sal 36,8–10

JA

EN GUIDE
FOR BRUDEPARET

ISBN 978-82-91478-49-4

NO STIG VÅR SONG

No stig vår song, vår takk til Gud for denne gode verd,
for havets salt, for regn og sol og himlens stjernehær.
Vi takkar deg for storm og frost,
og snø som fell så stilt mot jord.
Vi takkar for den mørke natt,
og vårens tid, for alt som gror.

No stig vår song, vår takk til Gud for denne heim, vår jord,
med barnesmil og voggesong og heite kjærleiksord!
Vi takkar for kvar nyfødt dag,
da våre sansar opnar seg,
for tankens glans, for hjarteslag
og alle under på vår veg.

No stig vår song, vår takk til Gud for han som er vår fred.
Når Kristus sprenger dødens rom fell siste stengsel ned.
Da stig vår song, vår takk til Gud
for spor på strand, for bølgers slag:
Kom natt, kom søvn, kom morgongry,
kom evig sommars lyse dag.

Edvard Hoem 2007

Kirkebryllup

Et kirkebryllup kan være stort og flott, men også lite og intimt. Det mest høytidelige i et bryllup er ikke musikken og alle gjestene, pynten og de fine klærne. Det vakre og høytidelige er at to mennesker sier JA og lover hverandre troskap.

Sentrum i seremonien er løftene. Dere må møte opp og være til stede. Det holder ikke å fylle ut et skjema. Når dere sier de magiske ordene, blir dere gift. Slik er det både når vielsen skjer i kirken og på rådhuset.

Men i kirken lyder enda et løfte. Dere kneler. Presten ber for dere og velsigner dere.

Utgangspunktet for vielsen er våre løfter til hverandre. Høydepunktet i kirken er Guds løfter til oss.

Herren velsigne deg og bevare deg.
Herren la sitt ansikt lyse over deg være deg nådig.
Herren løfte sitt åsyn på deg og gi deg fred.

Gode løfter

Ekteskapsløftet kan gis på to måter. Dere bestemmer selv hvilken variant dere ønsker, og avtaler dette med presten før vielsen.

FØRSTE VARIANT – ENKEL OG TYDELIG

Presten spør brudeparet; først den ene, så den andre.

For Gud vår Skapers ansikt og i disse vitners nærvær spør jeg deg, (navnet): Vil du ha (navnet), som står ved din side, til din ektefelle?

Vil du elske og ære ham/henne og bli trofast hos ham/henne i gode og onde dager inntil døden skiller dere?

Svaret på disse spørsmålene er enkelt.

ANDRE VARIANT – MIN EGEN STEMME

Første spørsmål til begge er det samme.

For Gud vår Skapers ansikt og i disse vitners nærvær spør jeg deg, (navnet): Vil du ha (navnet), som står ved din side, til din ektefelle?

Så fremsier dere løftene selv. Presten leser foran. Setning for setning. Først sammen med den ene, så den andre.

Gjenta etter meg:

... Jeg tar deg (navnet) til min ektefelle.

... Jeg vil elske og ære deg

... og bli trofast hos deg i gode og onde dager

... inntil døden skiller oss.

HÅNDTRYKKET

I begge varianter bekreftes løftene med et håndtrykk.

Presten legger så sin hånd over parets hender.

For Guds ansikt og i disse vitners nærvær har dere nå lovet hverandre at dere vil leve sammen i ekteskap, og gitt hverandre hånden på det. Derfor erklærer jeg at dere er rette ektefolk.

Paret kan utveksle ringer, som et tegn på at ekteskapet er inngått.

Vårt eget bryllup

Innhold og rekkefølge av det som skjer i vielsen er gitt. Men deler av ritualet kan også utformes slik dere selv ønsker. På neste side følger en liste over hva dere kan velge. Prest og kantor/organist vil være rådgivere. De skal også godkjenne de valgene som blir gjort.

Tekstlesning og salmer er hentet fra Bibelen og den kirkelige tradisjon. Andre deler av ritualet avspeiler kulturelle og sosiale forhold, og er i større grad åpen for variasjon. I vår tid har det ikke samme mening som det opprinnelig hadde, at bruden blir ledet inn av sin far. Nå er det ikke lenger foreldrene som "gifter bort" døtrene sine. Mange synes likevel en slik inngangsprosesjon er en vakker skikk, som synliggjør at bryllup også handler om at to storfamilier møtes. Se mer på side 14 om hvordan en inngangsprosesjon kan gjennomføres.

Det kan også være et godt tips at dere ikke legger for stor vekt på den personlige utformingen. Et bryllup skal ikke være en forestilling. Slike livsfaseriter har et innhold og en struktur som i seg selv gir mening.

Det viktigste er at dere er tilstede i det som skjer, uten å måtte bekymre dere over om alt som er planlagt blir vellykket.

SJEKKLISTE FOR BRUDEPAR

Tallene viser til ritualet på side 14-15.

- Skal det være brudepiker / brudesvenner?
- Skal det være to eller flere forlovere?
- Skal det være inngangsprosesjon? Hvem? (1)
- Hvordan vil dere sitte? Sammen hele tiden, eller sammen først etter selve vielsen?
- Forloverne skal bli forberedt til å reise seg som vitner når brudeparet avlegger ekteskapsløftene. (7)
- Forloverne kan også bli stående for å legge en hånd på brudeparets skuldre mens dere kneler ved alterringen. Dette er ikke nevnt i ritualet. Snakk med presten! (9)
- Musikk, salmer og tekster fra Bibelen skal velges og avtales med kantor/organist og prest.
- Noen kan lese en av bibeltekstene. (4)
- Noen kan synge en sang, lese et dikt eller holde en kort tale. (10)

Et bryllup kan også feires som "bryllupsmesse" der dere deler brød og vin i en enkelt nattverdfeiring.

Gode og onde dager

Et kirkebryllup er også for likekjønnede par. Noen er uenige i dette, fordi det bryter med kirkens tradisjonelle forståelse av ekteskapet. Men også i Bibelen finner vi ulike samlivsformer. Noe er ukjent, men mye er gjenkjennelig.

Da patriarken Jakob i Det gamle testamente dro til onkel Laban for å be om søskenbarnet Rakel til kone, ble han etter sju års pliktarbeid bedradd på selveste bryllupsnatta. Han våknet opp sammen med storesøster Lea. Faren ville gifte henne bort først. Jakob holdt ut i enda sju år for å få sin elskede Rakel.

Disse fjorten årene inneholdt sikkert både gode og onde dager. Laban ble for all ettertid en "laban", og Jakobs tolv sønner fikk fire mødre, Lea og Rakel, pluss hver av slavinnene deres. Jakobs døtre hører vi lite om.

Bibelens urbilde for seksualitet og samliv er Adam og Eva i skapelsesfortellingen. Her handler det også om både gode og onde dager. De ble jaget ut av paradiset, og ble dømt til å leve i landet øst for Eden.

Men det finnes noen lysglimt. Den fremmede Ruth som blir sett av storbonden Boas. Hun kryper under teppet hans, og slik blir hun både frue på gården og stammor til kong David.

I Det nye testamente er ikke samliv og seksualitet i sentrum. Paulus anbefaler at vi lever ugift. Jesus kjenner både livet i den tette familien og langs ytterkantene. Enken som har mistet sin eneste sønn. Fariseeren Simon som inviterer Jesus hjem. Den prostituerte som salver Jesu føtter med kostbar salve og sine egne tårer..

Når Jesus tar inn hos venner, er det de myndige søstrene Marta og Maria vi møter. Ingen ektefeller, bare broren Lasarus.

Men Jesus gjorde sitt første tegn i et bryllup. Han reddet festen og stod frem som frelser da han forvandlet vann til vin.

*Hvor dyrebar er din kjærlighet, Gud!
I skyggen av dine vinger søker menneskebarna ly.
De får nyte overfloden i ditt hus,
du lar dem drikke av din gledes bekk.
For hos deg er livets kilde, i ditt lys ser vi lys.*

Sal 36,8–10